

1-бөлүм. Жалпы жоболор

1. Негизги кесиптик билим берүү программасынын багыты

Орто кесиптик билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасы — бул билим берүүнүн негизги мүнөздөмөлөрүнүн (көлөми, мазмуну жана күтүлгөн жыйынтыктарынын), уюштуруучулук-педагогикалык шарттарынын, аттестациянын түрлөрүнүн жана башка компоненттеринин жыйындысы болуп саналат.

Программа 100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча ишке ашырылат.

Негизги кесиптик билим берүү программасынын максаты — билим берүү процессинин максаттарын, күтүлгөн жыйынтыктарын, мазмунун, шарттарын жана ишке ашыруу технологияларын, ошондой эле бул багыт боюнча адистерди даярдоонун сапатын баалоо ыкмаларын жөнгө салуу. Негизги кесиптик билим берүү программасы эмгек рыногунун азыркы талаптарын жана тиешелүү орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын (МББС) негизинде иштелип чыгып, бекитилген.

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын иштеп чыгуу үчүн нормативдик документтер:

Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамы (№179, 2023-жылдын 11-августу);

Кыргыз Республикасынын орто кесиптик билим берүү уюму жөнүндө Жобо

(Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 10-июнундагы №329 токтому менен бекитилген);

Кыргыз Республикасынын орто кесиптик билим берүү уюмдарында академиялык кредиттерди колдонуу менен окутуу процессин уюштуруу жана студенттерди учурдагы жана аралык аттестациядан өткөрүү боюнча Типтик жобо

(Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 10-июнундагы №329 токтому менен бекитилген);

Кыргыз Республикасынын кесиптик билим берүү уюмдарында өндүрүштүк практика (жумуш ордундагы окутуу) өткөрүү тартиби жөнүндө Жобо

(Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 12-июлундагы №383 токтому менен бекитилген);

И. Раззаков атындагы КМТУнун Бишкек техникалык колледжи жөнүндө Жобо

(КМТУнун ректорунун 2023-жылдын 1-марты, №1/47 буйругу менен бекитилген).

2. Негизги кесиптик билим берүү программасынын жалпы мүнөздөмөсү

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча

3. Негизги кесиптик билим берүү программасынын максаты

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программасынын максаты – ушул адистик үчүн белгиленген орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик стандартына (ГОС СПО) ылайык жалпы жана кесиптик компетенцияларды калыптандыруу болуп саналат.

4. Программа бүтүрүүчүлөрүнө ыйгарылуучу квалификация

Негизги кесиптик билим берүү программасын ийгиликтүү аяктаган бүтүрүүчүлөргө «Маалыматты коргоо боюнча техник» квалификациясы ыйгарылат.

5. Программаны өздөштүрүү мөөнөтү

Негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү төмөнкүдөй: орто жалпы билим базасында күндүзгү бөлүмдө — **1 жыл 10 айдан кем эмес**; негизги жалпы билим базасында — **2 жыл 10 айдан кем эмес**.

6. Программанын эмгек сиңирүү көлөмү (трудоемкость)

Күндүзгү формадагы окутуунун жалпы эмгек сиңирүү көлөмү **120 кредиттен (зачеттук бирдиктен) кем эмес**.

Бир окуу семестринин көлөмү (эки семестрдик уюштуруу шартында) **30 кредиттен кем эмес**.

Бир кредит (зачеттук бирдик) студенттин **30 сааттык окуу ишине** барабар (аудиториялык жана өз алдынча иш, ошондой эле бардык аттестация түрлөрүн кошо эсептегенде).

7. Абитуриентке коюлуучу талаптар

Абитуриент төмөнкү мамлекеттик үлгүдөгү документтердин бирине ээ болушу керек:

орто (толук) жалпы билим берүү аттестаты;

негизги жалпы билим жөнүндө күбөлүк;

баштапкы кесиптик билим берүү жөнүндө диплом (жалпы билим деңгээли жана базалык окуу пландагы предметтер боюнча баалар көрсөтүлгөн болушу керек);

жогорку деңгээлдеги билим жөнүндө документ.

8. Негизги кесиптик билим берүү программасынын негизги колдонуучулары

ушул адистик боюнча билим берүү процессине катышкан профессордук-окутуучулук курам жана түзүмдүк бөлүмдөрдүн кызматкерлери;

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча билим алып жаткан студенттер;

студенттердин ата-энелери же мыйзамдуу өкүлдөрү;

иш берүүчүлөр жана башка кызыкдар социалдык өнөктөштөр.

9. Программанын түзүмү жана мазмуну

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча

негизги кесиптик билим берүү программасы базалык жана тандоо дисциплиналарынын

жыйындысынан турат жана студенттер тарабынан төмөнкү циклдерди өздөштүрүүнү, ошондой эле мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияны камтыйт:

Блок 1. Окутуу дисциплиналарынын цикли:

Жалпы гуманитардык цикл:

базалык бөлүк – 15 кредит;

тандоо дисциплиналары – 3 кредит.

Математика жана жаратылыш илимдер цикли:

базалык бөлүк – 4 кредит;

тандоо дисциплиналары – 2 кредит.

Кесиптик цикл:

базалык бөлүк – 38 кредит;

тандоо дисциплиналары – 37 кредит.

Физикалык маданият (дене тарбиясы) – милдеттүү компонент катары киргизилет.

Блок 2. Иш ордунда окутуу (өндүрүштүк практика) – 15 кредит.

Блок 3. Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация – 6 кредит.

Ар бир цикл боюнча тандоо дисциплиналарынын мазмунун **И. Раззаков атындагы КМТУнун Бишкек техникалык колледжи** өз алдынча аныктайт.

10. Бүтүрүүчүнүн билим берүүнү улантуу мүмкүнчүлүктөрү

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча

негизги кесиптик билим берүү программасын ийгиликтүү аяктаган бүтүрүүчү:

13-пунктта көрсөтүлгөн кесиптик ишмердүүлүк түрлөрүн аткарууга жана 14-пунктта көрсөтүлгөн кесиптик милдеттерди чечүүгө даяр болот;

жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программасын ылдамдатылган формада өздөштүрүүгө мүмкүнчүлүк алат — **590100 «Маалыматтык коопсуздук»** багыты боюнча жана ага жакын адистиктер боюнча.

3-бөлүм. Негизги кесиптик билим берүү программасынын бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн мүнөздөмөсү

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча

11. Кесиптик ишмердүүлүк чөйрөсү

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүк чөйрөсү – ар кандай тармактардагы жана түзүмдөрдөгү уюмдарда автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугун камсыздоо боюнча

иштерди уюштуруу жана жүргүзүү, ошондой эле маалыматтык коопсуздукту камсыздоонун ыкмалары жана каражаттары болуп саналат.

12. Кесиптик ишмердүүлүктүн объекттери

Бүтүрүүчүнүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн объекттери төмөнкүлөр болуп саналат:

автоматташтырылган системалар;

автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугун камсыздоонун ыкмалары жана каражаттары;

баштапкы эмгек жамааттары.

13. Кесиптик ишмердүүлүктүн түрлөрү

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн негизги түрлөрү төмөнкүлөр:

корголгон түрдөгү автоматташтырылган (маалыматтык) системаларды пайдалануу;

программалык жана программалык-аппараттык каражаттар аркылуу маалыматты коргоо;

маалыматты техникалык каражаттар менен коргоо;

бир же бир нече жумушчу кесиптер жана кызматтык милдеттер боюнча иштерди аткаруу.

14. Кесиптик ишмердүүлүккө ылайык бүтүрүүчүлөрдүн чечиши керек болгон кесиптик милдеттер

1) Автоматташтырылган (маалыматтык) системаларды корголгон түрүндө пайдалануу:

автоматташтырылган системалардын компоненттерин эксплуатациялык документтерге ылайык орнотуу жана жөнгө салуу;

программалык жана программалык-аппараттык компоненттерди администрлөө;

эксплуатациялык талаптарга ылайык автоматташтырылган системалардын үзгүлтүксүз иштешин камсыз кылуу;

техникалык абалын текшерүү, тейлөө, учурдагы оңдоо иштерин жүргүзүү, бузулууларды жоюу жана системанын иш жөндөмдүүлүгүн калыбына келтирүү.

2) Программалык жана программалык-аппараттык каражаттар менен маалыматты коргоо:

маалыматты коргоонун өзүнчө программалык жана программалык-аппараттык каражаттарын орнотуу жана жөнгө салуу;

автоматташтырылган системаларда маалыматты бул каражаттар аркылуу коргоону камсыз кылуу;

маалыматты коргоо каражаттарынын функцияларын тестирлөө;

чектелген жеткиликтеги маалыматты иштетүү, сактоо жана берүү;

маалыматты жана маалымат ташуучуларды программалык жана программалык-аппараттык каражаттар менен жок кылуу;

автоматташтырылган системалардагы негизги окуяларды каттоо, анын ичинде компьютердик чабуулдарды аныктоо, алдын алуу жана кесепеттерин жоюу системалары аркылуу.

3) Маалыматты техникалык каражаттар менен коргоо:

эксплуатациялык документтерге ылайык техникалык коргоо каражаттарын орнотуу, монтаждоо, жөнгө салуу жана техникалык тейлөө;

техникалык коргоо каражаттарын эксплуатациялоо;

чектелген жеткиликтеги маалыматты иштетүүчү техникалык каражаттар түзгөн кошумча

электромагниттик нурлануу жана наводкалардын параметрлерин өлчөө;

техникалык коргоо каражаттары түзгөн фондук ызы-чуу жана физикалык талаалардын параметрлерин өлчөө;

маалыматташтыруу объектилерин физикалык жактан коргоо боюнча өзүнчө иштерди уюштуруу.

4) Бир же бир нече жумушчу кесиптер жана кызматтык милдеттер боюнча иштерди аткаруу.

15. Негизги кесиптик билим берүү программасын толук өздөштүргөн бүтүрүүчүнүн компетенциялары

Бүтүрүүчү төмөнкү жалпы жана кесиптик компетенцияларга ээ болушу керек:

а) Жалпы компетенциялар :

1. Курчап турган чөйрөнү коргоо боюнча негизги билимдерди колдонуу, жашоонун жана маданияттын баалуулуктарында багыт алуу, адамдарга урмат көрсөтүү жана башка маданияттарга сабырдуулук менен мамиле кылуу.

2. Мамлекеттик (В1 деңгээлинде), расмий жана бир чет тилинде кесиптик деңгээлде оозеки жана

жазуу жүзүндө ойду логикалык түрдө билдире алуу.

3. Кесиптик ишмердүүлүктө маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдоно билүү.

4. Кесиптик ишмердүүлүктө чакан топ ичинде коммуникативдик милдеттерди коюу жана чечүү жөндөмүнө ээ болуу.

5. Өз ишмердүүлүгүн жана чакан топтун ишин пландаштырып, уюштура билүү.

6. Кесиптик ишмердүүлүктө ишкердик билимдерди жана көндүмдөрдү колдонуу.

7. Эмгек шарттарынын, техника жана технологиянын өзгөрүшүнө ылайыкташууга жөндөмдүү болуу.

б) Кесиптик компетенциялар :

– **Автоматташтырылган (маалыматтык) системаларды коргоолгон түрүндө пайдалануу:**

1. Автоматташтырылган системалардын компоненттерин эксплуатациялык документтерге ылайык орнотуу жана жөнгө салуу жөндөмү.

2. Программалык жана программалык-аппараттык компоненттерди администрлөө жөндөмү.

3. Автоматташтырылган системалардын үзгүлтүксүз иштешин камсыз кылуу жөндөмү.

4. Техникалык абалды текшерүү, тейлөө, учурдагы оңдоо жана системанын иш жөндөмдүүлүгүн калыбына келтирүү жөндөмү.

– **Маалыматты программалык жана программалык-аппараттык каражаттар менен коргоо:**

5. Маалыматты коргоо каражаттарын орнотуу жана жөнгө салуу жөндөмү.

6. Автоматташтырылган системаларда маалыматты коргоону камсыз кылуу жөндөмү.

7. Маалыматты коргоо каражаттарынын функцияларын тестирлөө жөндөмү.

8. Чектелген жеткиликтеги маалыматты иштетүү, сактоо жана берүү жөндөмү.

9. Маалыматты жана маалымат ташуучуларды программалык жана программалык-аппараттык каражаттар менен жок кылуу жөндөмү.

10. Автоматташтырылган системалардагы негизги окуяларды каттоо жана компьютердик чабуулдардын кесепеттерин жоюу боюнча иш-аракеттерди жүргүзүү жөндөмү.

– **Маалыматты техникалык каражаттар менен коргоо:**

11. Техникалык коргоо каражаттарын орнотуу, монтаждоо, жөнгө салуу жана тейлөө жөндөмү.

12. Техникалык коргоо каражаттарын эксплуатациялоо жөндөмү.

13. Кошумча электромагниттик нурлануу жана наводкалардын параметрлерин өлчөө жөндөмү.

14. Фондук ызы-чуу жана физикалык талаалардын параметрлерин өлчөө жөндөмү.

15. Маалыматташтыруу объектилерин физикалык жактан коргоо иштерин уюштуруу жөндөмү.

– **Бир же бир нече жумушчу кесиптер жана кызматтык милдеттер боюнча иштерди аткаруу.**

4-бөлүм. 100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн даярдык деңгээлине коюлуучу талаптар

Блок 1. Жалпы-гуманитардык цикл

Кыргыз тили жана адабияты боюнча

Билүүгө тийиш:

кесиптик багыттагы тексттерди окуу, жазуу жана сөздүк менен которуу үчүн зарыл болгон кыргыз тилинин лексикалык (1000–1200 сөз) жана грамматикалык минимумун;

расмий-иш кагаздарынын жазуу нормаларын;

тексттик маалыматты кайра иштетүүнүн негизги ыкмаларын;

иш кагаздарын даярдоонун негизги эрежелерин;

улуу кыргыз жазуучулары менен акындарынын чыгармалары жана өмүр жолу тууралуу маалыматты.

Билгенге тийиш:

кесиптик жана күнүмдүк темаларда кыргыз тилинде оозеки жана жазуу жүзүндө баарлаша билүү; өзүнүн сүйлөө жана жазуу көндүмдөрүн үзгүлтүксүз өнүктүрүү, сөз байлыгын кеңейтүү;

сүйлөөнү тилдик, коммуникативдик жана этикалык нормаларга ылайык куруу;

кыргыз тилинде диалогдорду жана монологдорду жүргүзүү;

чыгармалардын негизги идеясын аныктап, кыскача план түзүү, каармандарды мүнөздөө.

Элөөгө тийиш:

кыргыз тилинде туура жазуу жана сүйлөө көндүмдөрүн;

кыргыз тилиндеги сүйлөө маданиятынын (сүйлөө этикетинин) эрежелерин;

натыйжалуу коммуникация ыкмаларын;
ар түрдүү тексттерге тилдик талдоо жүргүзүү көндүмдөрүн;
өз сүйлөөсүн тууралыгы, ылайыктуулугу жана негиздүүлүгү боюнча талдоо көндүмдөрүн;
окуган чыгармаларды анализдөө, тема, идея, сюжет жана каармандардын аракеттерин талдоо жөндөмүн;
өз алдынча иштөө жана өзүн уюштуруу көндүмдөрүн;
алган билимдерди билим берүү жана кесиптик ишмердүүлүктө колдонуу жөндөмүн.

Орус тили боюнча

(мазмуну кыргыз тили бөлүмүнө аналогиялуу, тилге ылайык адаптацияланган)

Билүүгө тийиш:

кесиптик тексттерди окуу, жазуу жана которуу үчүн зарыл болгон орус тилинин лексикалык (1000–1200 сөз) жана грамматикалык минимумун;
расмий-иш стилинин нормаларын жана иш кагаздарын түзүү эрежелерин.

Билгенге тийиш:

кесиптик жана күнүмдүк темаларда орус тилинде баарлаша билүү;
өзүнүн жазуу жана сүйлөө маданиятын өркүндөтүү;
монолог жана диалог жүргүзүү жөндөмүн.

Элөөгө тийиш:

туура сүйлөө жана жазуу көндүмдөрүн;
сүйлөө этикетин;
тилдик талдоо жана өз сүйлөөсүн анализдөө көндүмдөрүн.

Чет тили боюнча

Билүүгө тийиш:

чет тилинин фонетикасын, лексикасын, фразеологиясын жана грамматикасын;
кесиптик багыттагы терминологияны жана ишкердик тилди;
профессионалдык тексттерди сөздүк менен которуу ыкмаларын.

Билгенге тийиш:

кесиптик жана күнүмдүк темаларда чет тилинде оозеки жана жазуу жүзүндө баарлашуу;
өз алдынча тил көндүмдөрүн өркүндөтүү жана сөз байлыгын кеңейтүү.

Элөөгө тийиш:

туура сүйлөө жана жазуу көндүмдөрүн;
коммуникация маданиятын;
тилдик талдоо жана өз сүйлөөсүн баалоо ыкмаларын;
чыгарманын идеясы жана мазмуну боюнча анализ жүргүзүү көндүмдөрүн.

Кыргызстандын тарыхы боюнча

Билүүгө тийиш:

Кыргызстандын тарыхый өнүгүүсүнүн мыйзамченемдүүлүктөрүн, дүйнөлүк контексттеги ордун;
байыркы кыргыздардын жана кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхын;
ички жаңжалдардын себептери жана кесепеттерин;
Россияга кошулуу процесси жана натыйжалары;
совет мезгилиндеги өнүгүү жана көз карандысыздык доору;
заманбап дүйнөлүк жана аймактык процесстер (интеграция, миграция ж.б.).

Билгенге тийиш:

тарыхый процесстердин себеп-натыйжаларын талдоо;
жергиликтүү, аймактык жана дүйнөлүк социалдык-экономикалык байланыштарды аныктоо.

Элөөгө тийиш:

тарыхый булактар менен иштөө, маалыматтарды талдоо жана жалпылоо ыкмаларын;
өз алдынча изилдөө жана маалыматты иштетүү көндүмдөрүн.

Кыргызстандын географиясы боюнча

Билүүгө тийиш:

Кыргызстандын географиялык абалы, чек аралары жана административдик түзүлүшү;
суулары, тоолору, аймактык өзгөчөлүктөрү;
калктын саны, тыгыздыгы жана миграциялык кыймылы.

Билгенге тийиш:

өлкөнүн географиялык абалын мүнөздөө;
карталар, таблицалар жана диаграммалар менен иштөө.

Элөөгө тийиш:

маалымат булактарынан алынган маалыматты анализдөө жана баалоо ыкмаларын.

Манас таануу боюнча**Билүүгө тийиш:**

«Манас» эпосунун идеясы, мазмуну жана каармандары;
кыргыз элинин тарыхы эпосто чагылдырылышы;
манасчылар жана манас таануучулар жөнүндө маалымат.

Билгенге тийиш:

«Манас» эпосунун дүйнөлүк маданияттагы ордун түшүндүрүү;
эпостон үзүндүлөрдү айтып берүү жана анын идеяларын жашоодо колдонуу.

Элөөгө тийиш:

эпостун мазмунун талдоо жана негизги каармандарды мүнөздөө жөндөмүн;
алган билимдерди кесиптик жана билим берүү ишинде колдонуу.

17. Математикалык жана жаратылыш-илимий цикл**Кесиптик математика боюнча****Билүүгө тийиш:**

маалыматты математикалык иштетүү ыкмаларын;
эсептөөлөрдүн тактыгы жана ыкмалары;
ыктымалдык теориясынын жана математикалык статистиканын негиздерин.

Билгенге тийиш:

математикалык ыкмаларды кесиптик маселелерди чечүүдө колдонуу;
статистикалык маалыматтарды иштеп чыгуу жана натыйжаларды графикалык көрсөтүү.

Элөөгө тийиш:

математикалык логика жана маалымат иштетүү ыкмаларын.

Информатика боюнча**Билүүгө тийиш:**

автоматташтырылган маалымат иштетүүнүн негизги түшүнүктөрүн;
ПК түзүмүн, программалык камсыздоону жана операциялык системаларды;
маалыматты сактоо, берүү жана коргоо ыкмаларын;
компьютердик тармактар жана антивирустук коргоо каражаттарын.

Билгенге тийиш:

ИКТ каражаттарын колдонуу, маалыматты топтоо жана анализдөө;
программалык камсыздоону баалоо жана тандоо;
коопсуздук жана санитардык эрежелерди сактоо.

Элөөгө тийиш:

программалык каражаттар менен иштөө жана маалыматты иштетүү көндүмдөрүн.

Тандоо дисциплиналары**Жасалма интеллект боюнча**

Билүүгө тийиш: интеллектуалдык системалардын иштөө принциптери жана машиналык үйрөнүүнүн ыкмалары.

Билгенге тийиш: машиналык үйрөнүү ыкмаларын колдонуу жана маалыматтарды системалаштыруу.

Элөөгө тийиш: жасалма интеллект теориясынын ыкмаларын практикалык жана изилдөө маселелеринде колдонуу жөндөмүн.

Бөлүм 5. Орто кесиптик билим берүү программасын (ОКБП)

230109 «Компьютердик техниканын жана автоматташтырылган системалардын программалык камсыздоосу» адистиги боюнча окуучулардын билимин баалоону нормативдик-методикалык камсыздоо

19. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн даярдыгынын сапатын баалоо учурдагы, аралык жана жыйынтык мамлекеттик аттестацияны камтыйт, ал эки багытта жүргүзүлөт: дисциплиналарды өздөштүрүү деңгээлин баалоо жана студенттердин 100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» ОКБПни өздөштүрүү боюнча компетенцияларын баалоо. Студенттердин учурдагы, аралык жана жыйынтык мамлекеттик аттестациясы И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда педагогикалык кеңеши тарабынан бекитилген жана модулдук-балдык баалоо системасына негизделген тартипте жүргүзүлөт. Бул система Кыргыз Республикасынын Орто кесиптик билим берүү уюмдарында окуу процесси академиялык кредиттер менен уюштурулушу жөнүндө Типтүү жобого ылайык иштелип чыккан (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 10-июнундагы №329 токтому менен бекитилген).

Бардык түрдөгү контролду өткөрүүдө автоматташтырылган маалыматтык AVN системасы колдонулат. AVN базасында 100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча дисциплиналар боюнча компьютердик тестирлөө үчүн тесттик тапшырмалардын банкы бар. Тесттик тапшырмалар банкы жыл сайын жаңыланып турат. Ар бир дисциплина боюнча окуу-усулдук комплекстерде модулдук жана жыйынтыктык контрол үчүн тапшырмалар базасы камтылган.

20. Жыйынтык мамлекеттик аттестация студенттин натыйжаларын текшерүүгө кызмат кылат жана студенттердин жалпы жана кесиптик компетенцияларын толук баалоого мүмкүндүк берет. БТК бүтүрүүчүлөрүнүн жыйынтык мамлекеттик аттестациясы Кыргыз Республикасынын Орто кесиптик билим берүү уюмдарында бүтүрүүчүлөрдүн жыйынтык мамлекеттик аттестациясы жөнүндө Жобого ылайык жүргүзүлөт (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 22-майындагы №258 токтому менен бекитилген).

Жыйынтык мамлекеттик аттестация милдеттүү болуп саналат жана төмөнкү мамлекеттик аттестациялык сынактарды камтыйт: «Кыргызстандын тарыхы», «Кыргыз тили жана адабияты», «Кыргызстандын географиясы» дисциплиналары боюнча жыйынтык экзамен; дисциплиналар аралык жыйынтык экзамен.

Жыйынтык аттестацияга академиялык карыздары жок жана окуу планында көрсөтүлгөн толук окуу курсун аяктаган бүтүрүүчүлөр катышууга укуктуу.

Жыйынтык аттестациянын жыйынтыгына ылайык, ОКБПни толук өздөштүргөн бүтүрүүчүнө мамлекеттик үлгүдөгү диплом жана анын тиркемеси берилет.

Бөлүм 6.

100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча ОКБПни ишке ашыруунун шарттары

21. Адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруу, сабак окуган дисциплинага тиешелүү негизги билимге ээ жана системалуу түрдө илимий же илимий-усулдук иш менен алектенген педагогикалык кадрлар тарабынан камсыз кылынат. Кесиптик циклдин окутуучулары тиешелүү адистик же даярдоо багыты боюнча жогорку кесиптик билимге ээ жана/же тиешелүү кесиптик чөйрөдө тажрыйбага ээ.

ОКБПни ишке ашыруу үчүн педагогикалык кызматты тандап алуу конкурс аркылуу жүргүзүлүп, И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда педагогикалык кызмат ордуна квалификациялык талаптарына ылайык жүргүзүлөт. И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда педагог окутуучулары кесиптик деңгээлин дайыма жогорулатышат жана квалификацияны жогорулатуу курстарынан ар 3 жылда кеминде бир жолу өтүшөт, анын ичинде И. Раззаков атындагы КМТУ тарабынан уюштурулган курстар. Педагог окутуучулардын квалификациясын жогорулатууда негизги формалар болуп илимий конференциялар, семинарлар, жыйындарга катышуу, мыйзам долбоорлорун экспертиза кылуу, диссертациялар, окуу китептери жана окуу-усулдук колдонмолор менен иштөө, ошондой эле педагогика жана психология, окутуу методикасы боюнча тренингдерди, илимий лекцияларды жана семинарларды өтүү саналат.

Штаттык педагог-окутуучулардын жалпы педагогтордун үлүшү 80% кем болбошу

керек. Окуу процесске 15% чейин профильдүү уюмдардын кызматкерлери тартылышы мүмкүн. Педагог окутуучу/студент нормасы 1:12ден ашпашы керек.

22. ОКБП окуу-усулдук документтер жана бардык дисциплиналар боюнча материалдар менен камсыздалат. Ар бир дисциплинанын мазмуну окуу-усулдук комплекстерде көрсөтүлүп, И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда билим берүү порталында (online kstu.kg) берилген.

И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда окуу планындагы бардык цикл дисциплиналары боюнча негизги окуу китептери жана окуу колдонмолору, электрондук адабият менен студенттик 0,5 нускадан кем эмес камсыздалат. Мындан тышкары, окутуучулар жана студенттер университеттин илимий электрондук ресурстарына бирдиктүү логин-пароль аркылуу кире алышат (MyLoFT платформасы).

Окуу процессинде мыйзам актылары, нормативдик документтер, кесиптик багыттагы периодикалык басылмалар колдонулат. Аудитордук сабактардын методикалык камсыздоосуна төмөнкүлөр кирет: иш программасы (силлабус), дисциплина боюнча темалык план, лекция тезистери, практикалык (семинар, лабораториялык) сабактардын планын, студенттердин өз алдынча ишинин пландарын, тесттик тапшырмалар жана экзамен суроолору ж.б.

Студенттердин өз алдынча ишин методикалык камсыздоого төмөнкүлөр кирет: дисциплина боюнча СРС графиктери; сабакка даярдануу жана өз алдынча окуу үчүн билимин текшерүүчү суроолор жана тапшырмалар; реферат, доклад жана чыгармачыл иштердин темалары; курстук иштердин тематикасы; негизги жана кошумча адабият тизмеси; СРС аткаруу боюнча методикалык сунуштар; студенттердин билимдерин баалоо критерийлери, сунушталган иштин көлөмү, тапшырманын орточо мөөнөтү.

Окуу процесси И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда илимий-техникалык китепканасы (MyLoFT платформасы) жана Интернет менен камсыздалган окуу залы аркылуу камсыздалат. Студенттерге ички жана тышкы ЖОЖдор менен уюмдар менен маалымат алмашууга мүмкүнчүлүк түзүлгөн, заманбап кесиптик маалымат базаларына, маалыматтык справочник жана издөө системелерине жеткиликтүүлүк берилген.

23. И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда мамлекеттик талаптарды камсыздай турган, санитардык-техникалык жана өрт коопсуздугу эрежелерине ылайык келген материалдык-техникалык базага ээ. 1 студентке ылайыктуу пайдалуу аянттын нормативдик көлөмү (2 сменаны эске алуу менен) – 7 м².

Кабинеттердин, лабораториялардын жана башка жайлардын тизмеси: гуманитардык жана социалдык-экономикалык дисциплиналар; физика; химия; лингафондук кабинет; 3 компьютердик класс; спорт залы; футбол аянты; китепкана, Интернетке чыккан окуу залы; акт залы.

24. ОКБП студенттердин жумуш орунунда окуусун карайт, ал Кыргыз Республикасынын Орто кесиптик билим берүү уюмдарында жумуш орунунда окуу жөнүндө жобого ылайык уюштурулган (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 12-июлундагы №383 токтому менен бекитилген). Жумуш орунунда окуу – келечектеги кесиптик ишмердүүлүк менен байланышкан белгилүү иш түрлөрүн аткаруу процессинде практикалык көндүмдөрдү жана компетенцияларды түзүү, бекемдөө жана өнүктүрүүгө багытталган окуу ишмердүүлүгүнүн бир түрү. ОКБПны ишке ашырууда жумуш орунунда окуунун төмөнкү түрлөрү каралган: окуу, өндүрүштүк жана квалификациялык. Жумуш орунунда окуу бүтүрүүчүлөрдүн даярдыгына тиешелүү уюмдарда жүргүзүлөт. Жумуш орунунда окуу уюмдар менен түзүлгөн келишимдерге ылайык жүргүзүлөт, алар студенттерге окуу жана өндүрүштүк практика өтүү үчүн орундарды камсыз кылышат.

Жумуш орунунда окуунун максаттары, тапшырмалары, мазмуну, көлөмү жана өзгөчөлүктөрү программалар аркылуу аныкталат. Бардык түрдөгү жумуш орунунда окууну уюштуруу И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда студенттердин окуу жана өндүрүштүк практикасы жөнүндө жобосу боюнча жүргүзүлөт.

Жумуш орунунда окууну башкаруу И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда педагог окутуучулары тарабынан жүргүзүлөт.

Бөлүм 7.

Бишкек техникалык колледжинин (БТК) Кыргыз мамлекеттик техникалык университети И. Раззаков атындагы чөйрөнүн мүнөздөмөсү, бүтүрүүчүлөрдүн жалпы маданий жана социалдык-жеке компетенцияларын өнүктүрүүнү камсыз кылган

25. И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда жалпы маданий компетенцияларды, инсанды толук өнүктүрүүнү жана 100203 «Автоматташтырылган системалардын маалыматтык коопсуздугу» адистиги боюнча ОКБПни өздөштүрүүнү камсыз кылган жагымдуу социалдык-маданий чөйрө түзүлгөн. Социалдык-тарбиялык ишмердүүлүк И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда төмөнкү багыттарда жүргүзүлөт: жарандык-патриоттук, кесиптик-трудуу, социалдык-экономикалык, социалдык-психологиялык, укуктук, эстетикалык, физикалык. Бул ишмердүүлүктүн түрлөрү дүйнө таанымын, толеранттуу ой жүгүртүүнү, баалуулуктар системасын, жеке, чыгармачылык жана кесиптик өнүгүүнү, өзүн ар кандай жашоо чөйрөсүндө көрсөтүүнү, социалдык жана маданий чөйрөгө адаптацияны, жарандык аң-сезимди жана социалдык жоопкерчиликти жогорулатууну багыттайт.

Бүтүрүүчүлөрдүн жалпы маданий жана социалдык-жеке компетенцияларын өнүктүрүү иши төмөнкү документтерге негизделет:

- Студенттик кеңеш жөнүндө жобо;
- Тарбия ишинин планы.

И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда социалдык өз ара аракеттешүү, активдүү жашоо позициясы, жарандык аң-сезим, өзүн-өзү уюштуруу жана башкаруу компетенцияларын калыптандыруу үчүн шарттар түзүлгөн. Бул багытта студенттик өзүн-өзү башкаруу системасы активдүү иштейт. Студенттик кеңештин мүчөлөрү И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда студенттердин кызыкчылыктарына тиешелүү нормативдик актыларды иштеп чыгууда жана өркүндөтүүдө, ошондой эле окуу процессинин сапатын баалоодо катышышат. Студенттик кеңештин төрагасы И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда педагогикалык кеңешинин мүчөсү болуп саналат. Чыгармачылык жөндөмдөрдү өнүктүрүү максатында И. Раззаков атындагы КМТУ БТКда жыл сайын маданий-массалык иш-чаралар өткөрүлөт.

ОКБПны иштеп чыккандар:

- Елфимова М.И. – ОКО башчысы
- Батырбекова Д.А. – адистик дисциплиндердин окутуучусу
- Кульжигитов А.А. – атайын дисциплиналардын окутуучусу